

Van erf en akker

We hebben met belangstelling geluisterd naar de commentaren op de troonrede en miljoenennota. Radio Nederland wereldomroep brengt ons iedere dag om acht uur het nieuws. We hebben niet veel verstand van financieën. We weten alleen dat wanneer je wat hebt dat altijd gemakkelijk is. En dat vooruitgang in een mensenleven nauw samenhangt met de financieën die er binnenkomen, en binnenblijven. We hebben ook begrepen dat er nogal wat verschillen zijn onder de mensen wat betreft de ernst waarmee zij streven naar vooruitgang. Hemelsbrede verschillen. Daarom waren we verbaasd te horen dat de huidige Nederlandse regering er sterk naar streeft een nivelleringspolitiek te voeren. Nu waren we daar in Nederland waarschijnlijk al lang min of meer mee bezig, want degene die wat meer verdienen konden toch al een groot gedeelte aan de belasting kwijt. In het leger heeft men de groetplicht afgeschaft, weg met de achting voor een ander. Weg met respect. Ook weg met God, min of meer, want de huidige regering meent dat het niet meer nodig is om God's zegen te vragen voor het komende regeringsjaar. In deze politiek past een nivelleringsgedachte wel. Maar kun je zo iets ook werkelijk doorvoeren, en toch iedereen tevreden stellen? Indien iedere Nederlander idealist zou zijn, zeer zeker. Maar we zijn er van overtuigd dat niet iedere Nederlander dat is. Wat Den Uyl en zijn trawanten willen is een soort „groot kibbutz” gedachte. Daar zijn ze nog lang niet, maar het is wellicht hun streven op lange termijn. Nu is dat jazeer wel mogelijk, indien ook de denkbeelden en het streven van de mensheid van boven af te regelen zou zijn. Gelukkig zijn we nog niet zo ver. In de grote Kibbutz waar we enige tijd mochten werken hebben we gezien wat er soms van de idealen

over blijft. Bitter weinig in vele gevallen. Er waren daar lieden die een groot salaris in de stad verdiende maar toch lid waren van de kibbutz. Zij droegen hun salaris af aan de gemeenschap en ontvingen hun jaarlijkse kleine toelage in dank, en leken tevreden. Anderen daarentegen, liepen er in de kibbutz duidelijk de kantjes af, en leken ook tevreden, maar zij aten wel hun daagelijks brood, en besteden wel hun jaarlijkse toelage, over de rug van de idealist. Het waren vooral de jongeren die dit in de gaten kregen. En wie nu eens rond kijkt in Israël, ziet dat het grote ideaal, van één voor allen en allen voor één op financieel gebied danig is verminderd. En wie is werkelijk op den langen duur blij met de nivellerings levenswijze? Zelfs de goeden onder de kibbutznikken, grepen de kans op een financieel extraatje van buiten af, met beide handen. Dat waren geen grote bedragen, maar genoeg om een nieuw jurkje te kopen, of wat boeken, of een cassetteplayer enzovoort. Overigens, om een tevreden mensheid te krijgen zal er nog heel wat water door de rivieren moeten stromen. Immers op de voortdurende ontevredenheid met het bestaande en het streven naar meer en beter, is een groot deel van de wereldvoortgang gebaseerd. In schril contrast met Nederland staat Kenya. Men is hier voorlopig nog verre van de nivelleringsgedachte. De rijken worden hier steeds rijker, en de armen steeds armer. En zij die rijk zijn of aan het rijk worden zijn, hebben geen enkel belang bij nivelleringsgedachten. Niettemin worden deze regeringen door den Uyl naar de ogen gekeken. Recente prijsstijgingen hebben het leven in vele gevallen dertig tot veertig procent duurder gemaakt, maar nog nergens is daar het salaris bij aangepast. We geven wederom meer uit voor ontwikkelingshulp. Dat is een loflijk streven. Maar het zou een grote vergissing zijn te denken dat iedere rijke in dergelijke

landen, s'nachts wakker licht van de grote noden van zijn broeders. In vele gevallen geeft hij nog liever de kruimels van zijn welvoorzijende tafel aan de hond dan aan zijn medemens. Men houdt er hier een ander soort realisme op na dan in Nederland. Nog het een nog het ander is goed te keuren. En toch kan het realisme van de grote oude wijze man Kenyatta, velen een lesje geven. Momenteel vindt er in Nairobi een grote wereldkonferentie plaats. Hieraan nemen alle ministers van financieën deel. Ook die van Zuid-Afrika de heer Diedericks, let wel een „verfoeide Boer”. Studenten organisaties en vakbonden hadden grote demonstraties op touw gezet. Maar Kenyatta heeft iedere vorm van demonstratie ten strengste verboden. Misschien is dat een punt voor de huidige regeringsploeg in Nederland om even bij stil te staan. Kenyatta heeft nooit onder stoelen of banken gestoken dat hij vierkant tegen de apartheid is. Maar hij is realist genoeg om te begrijpen dat zaken gescheiden moeten worden gehouden van emoties. Er is een hemelsbreed verschil tussen realisme en huichelarij gedoopt in krokodillentranen, en vooral aan dat laatste gaat men zich in Nederland te buiten. Overigens getuigt een dergelijke houding van Kenyatta eens te meer over welke grote kwaliteiten die man beschikt. Met de nauwelijks geheelde wonden nog op zijn lichaam, opgelopen in de Engelse gevangenkampen, hield Kenyatta in zijn eerste rede na de onafhankelijkheid, zijn volk reeds voor, „Vergeef het verleden, laat ons allen samenwerken aan de toekomst van Kenya” Een prediker van een groot realisme, die wat hij predikt nog daaglijks in de praktijk brengt. Dat is heel wat anders dan de tien procent loonsverlaging die de ministers zich zelf hebben gegeven. Wij noemen dat een doekje voor het bloeden....

SCHRIJFKOUTER.....

Bescheiden onderkomen

Luxueus huiis